

Verksamhetsbeskrivning

**Förskola: Silverskattens Förskola Råneå
Avdelning:**

Verksamhetsår: 2018-2019

	2016-2017
	2017-2018
	2018-2019
	2019-2020
	2020-2021

Innehåll

Inledning.....	2
Systematiska kvalitetsarbete	2
Utvecklingsområden och satsningar 2018-2019	3
Samverkan med andra förskolor och förskoleklass.....	4
Planeringstid och Personalkonferenser.....	4
Inne och utemiljö.....	4
Enkät till vårdnadshavare.....	4
Rektorns ansvar	6
Mål-utvecklingsområden inför 2019-2020	7
Årshjul 2018/2019.....	9
Strävansmål uppdelade efter läroplansmål och profilmål	10
Normer och värden.....	16
Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla öppenhet, solidaritet och ansvarstagande.....	16
Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra.	19
Utveckling och lärande	21
Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla sin förståelse för naturvetenskap, kunskaper om växter och djur, samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen.....	21
Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förmåga att utforska, beskriva med olika uttrycksformer, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap och teknik.	24
Förskolan skall ge varje barn förutsättningar att utveckla förmåga att urskilja teknik i vardagen och utforska hur enkel teknik fungerar	28
Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap.....	30
Barns delaktighet och inflytande	36
Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla intresse för och förmåga att uttrycka tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation	36
Förskola och hem.....	37
För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen.	37
Diskrimineringsgrunderna	38

Inledning

Silverskattens förskola ligger i Råneå. Förskolan startades 2014 och består av två avdelningar. Förskolan har ett mottagningskök och tillagar frukost och mellanmål.

För pedagogerna som arbetar på förskolan är det viktigt att barn och vårdnadshavare känner sig trygga och välkomna. Det ska vara en rolig upplevelse för barnen där trygghet blandas med utveckling och lärande.

Läroplanen för förskolan tar upp att förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans arbete med barnen ska därför ske i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmet. Föräldrarna ska ha möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan. Att förskolan är tydlig i fråga om mål och innehåll är därför en förutsättning för barnens och föräldrarnas möjligheter till inflytande.

Det är viktigt att vårdnadshavare får ta del om vad som sker på förskolan just nu, vad förskolan ska arbeta med under året, vad behöver verksamheten? Vad leder det till för utveckling för verksamheten och vad får barnen för utbildning.

Förskolan Silverskatten består av två avdelningar, Ugglan och Björnen. På Ugglan vistas barn som är mellan 1- ca 3år och på avdelningen Björnen vistas barn som är mellan ca 3-5 år.

Systematiska kvalitetsarbete

Förskolan arbetar efter strävansmål från läroplanen för förskolan (Lpfö 2018). Pedagogerna arbetar kontinuerligt med alla strävansmål men riktas specifikt mot områden som barngruppen är intresserade av och vad verksamheten behöver. Det är ett systematiskt arbete som hela tiden utvecklar verksamheten framåt och är ett hjul som svarar upp mot frågorna: Var är vi? Vart ska vi? Hur gör vi? Hur blev det?

Pedagoger och ledning har sett under föregående verksamhetsår att barnen blivit intresserade av att bygga kojor. Pedagogerna har också sett att det funnits ett behov av att arbeta med samhörigheten i gruppen då det kommer ner barn från den yngre avdelningen till den äldre avdelningen. Samhörigheten i gruppen gäller också att det skolas in barn på hösten på den yngre avdelningen. Förskolan har också sett en framfart då det gäller den digitala världen vilket har gett uttryck i verksamheten då det gäller bland annat digitalisering och programmering. Förskolan har under verksamhetsåret arbetat med teknik, naturvetenskap, inflytande, normer och värden och skapa med hjälp av olika tekniker.

Förskolan har från föregående år gått från en envägskommunikation till en tvåvägskommunikation och där kan pedagogerna se att det gett resultat under detta verksamhetsår. Fortfarande finns det mer att arbeta mot men det går framåt. Grupperna har under året varit mindre och det kan på sätt ha en påverkan då det blir lättare att lära sig av varandra, ställa följdfrågor till den som berättar.

Förskolan hade från föregående år att arbeta utifrån fastställda månadsavslut i SKA (Systematiskt Kvalitets Arbete) där analyser och utvärderingar månadsvis riktar fokus på hur väl avdelningarna har tillgodosett barnens möjlighet att lära och utvecklas och hur väl arbetet framskrider utifrån de målkriterier som arbetslaget brutit mer från målen i läroplanen från förskolan (2018). Alla pedagoger i förskolan börjar komma in i hur de ska tänka kring de olika målområdena och att man kan bidra på sitt

sätt. Det är ofta avstämningar på det som är gjorts och det kan bli mer komplett om pedagogerna ställer fler och utmanande frågor till barnen och analyserar ännu mer kontinuerligt efter varje projektarbete som gjorts.

Utvecklingsområden och satsningar 2018-2019

Silverskattens förskola har haft gemensamma utvecklingsområden och satsningar under året.

- Barnskötarna har fått undervisning av den nya läroplanen
- Förskolan har införskaffat "förskoleforum" där det finns tillgång till vetenskapliga artiklar att läsa inför valt område att arbeta kring.
- Gemensamma prioriterade strävansmål: Pedagogerna har observerat vår verksamhet under föregående år 2017/2018 att naturvetenskap och teknik är något som verksamheten behöver fokusera extra på det kommande året.

"Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra" (Lpfö 2018).

"Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förmåga att utforska, beskriva med olika uttrycksformer, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap och teknik" (Lpfö 2018).

"Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla sin förståelse för naturvetenskap, kunskaper om växter och djur, samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen" (Lpfö 2018).

"Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap" (Lpfö 2018).

De äldre barnen har arbetat fördjupat med normer och värden, matematik och svenska under året.

- Internutbildning: Läroplanen för förskolan 2018
- Internutbildning: Systematiskt kvalitetsarbete.
- Avdelningen Ugglans personal går en utbildning "1-2 – åringar i förskolan: hur ger vi de yngsta de utmaningar de vill ha"?
- Arbetar fram lösningar hur pedagogerna kan arbeta med lärplattan i dokumentationssyfte.
- Ledningen går utbildning i arbetsmiljö och arbetsrätt.
- Avdelningen Björnen går en utbildning i programmering.

Förutsättningar

Silverskattens förskola har avdelning för yngre barn där barn 1-3 år (Ugglan) går och en avdelning för äldre barn 3-5 år (Björnen). Det har under året pendlat mellan 25-28 barn och 6-7 pedagoger samt att den som har kökstjänst har en viss barngruppstid. Det är ett ungefärligt mått på 4,8-5,2 barn per pedagog. Det har under året varit 3-4 förskollärare och 3 barnskötare på förskolan. Förskolan är öppen från kl. 6.00 till 17.30 (kan på föräldrars begäran ha öppet till 18,00).

Samverkan med andra förskolor och förskoleklass

Silverskattens förskola har under året önskat ett mer nära samarbete med de kommunala förskolorna och arbetet fortsätter. Samarbetet med skolan och övergången till förskoleklassen har fungerat bra. Silverskattens förskola önskar ett ännu bättre samarbete mellan de fristående förskolorna i Luleå kommun. Har haft kontakt med Trollnäs och Vågens förskola under året.

Planeringstid och Personalkonferenser

Pedagogerna på Silverskattens förskola har sin fasta planeringstid varje vecka. I och med det uppdrag förskollärarna har innefattar det mer planeringstid än barnskötarna. Vid lugnare perioder har personalen utökad planeringstid.

Personalkonferensen, den så kallade PK, har varit var sjätte vecka 2 h per gång. Dagordning skickas ut i förväg med möjligheten för pedagogerna att påverka dess innehåll. Det finns alltid en övrig punkt där personalen kan ha egna synpunkter eller något de vill ta upp.

Förskolan har två stängningsdagar/läsår. Vilket möjliggör till utveckling för förskolan.

Inne och utemiljö

Silverskattens förskola bedrivs i Missionskyrkans gamla lokal vilket gör att den inte är byggd från grunden hur man tänker sig hur en förskola ser ut ur ett pedagogiskt perspektiv. Förskola har under åren som gått gjort förbättringar både inne- och utomhus. Några av förbättringarna är ljudtak på båda avdelningarna, ergonomiska pallar, skötbord, omändringar är gjorda så miljön är inspirerade efter intresse och bra arbetsmiljö. Ny ventilation är dragen i hela förskolan. En liten toalett är installerad på avdelningen Ugglan (yngre avdelningen) för att väcka intresset för att barnen ska vilja använda toaletten. Det har gjort att utrymmet i toaletten har blivit större och mer inbjudande.

Förskolan har en bra närmiljö där pedagoger och barn kan vistas stora delar under dagen och förskolan går ofta ut på utflykter. Barnen har kreativa lekar även om pedagogerna har synpunkter på att förskolans gård är relativt liten. Genom risk- och konsekvensanalys utvärderar pedagoger och styrelse hur både inne- och ute miljön kan bli ännu bättre.

Personalen har utformat miljön efter det projekt de arbetat med. Miljön både inne och ute kan utvecklas ännu mer så att vårdnadshavare, barn och pedagoger kan se vad/vilket projekt man arbetar med. Fortfarande står önskan kvar hos pedagogerna att det ska väcka en lust till lek och lärande och genom observation av barnens intressen kan pedagogerna se vad barnen är intresserade av och förändra efter det. Arbeta ännu mer med miljön under nästkommande år 2019-2020.

Enkät till vårdnadshavare

En enkät är utlämnat till vårdnadshavarna via mail. Denna enkät har gjorts anonymt och nätbaserat. Detta för att få så sanningsenliga svar som möjligt. Det är 18 svarade enkäter. Det är något fler mot föregående år som då enbart var 13. Pedagogerna erbjuder utvecklingssamtal två gånger per år för de som vill (1 är obligatorisk på våren). Förskolan har föräldramöte 1 gång/termin och samverkansrådet 1 gång/termin tillsammans med vårdnadshavare och personal. Det är 61.1% kvinnor och 38.9% män som har svarat på enkäten.

Frågor	Resultat (skala 1-5 där 1 är mindre bra och 5 är mycket bra).
Hur upplever du att ditt barn trivs på förskolan?	77.8% (5) 16.1 % (4) 5.6 % (3)
Hur upplever du att ditt barn blivit bemött på förskolan?	88.9% (5) 11.1 % (4)
Mitt förtroende för förskolans personal är:	88.9 % (5) 5.6 % (4) 5.6 % (3)
Hur upplever du att samverkan med personal fungerar vid utvecklingssamtal och föräldramöten?	82.4 % (5) 11.8 % (4) 5.9 % (3)
Hur upplever du att du som förälder blir bemött på förskolan vid lämning och hämtning?	83.3 % (5) 16.7 % (4)
Anser du att informationen ges tillräckligt via sms, mail, veckobrev och daglig kontakt?	100 % Ja
Förskolan baseras på en blandning av omsorg och lärande. Barnen har rätt till en utbildning där hemmet ska vara delaktig. På vilket sätt skulle du vilja ta del av	11.1 % Facebook 33.3 % Veckobrev 55.6 % Alla ovanstående alternativ

det projekt förskolan arbetar med för tillfället.	
Känner du som förälder att du kan komma med åsikter och synpunkter om verksamheten?	94.4 % JA 5.6 % NEJ
Sammanfattningsvis: Hur nöjd är du med Silverskattens förskola?	88.9 % (5) 11.1 % (4)

1= Dålig

5= Mycket bra/nöjd

Sammanfattningsvis visar enkäten att förskolan har fått ett bättre resultat än föregående år. Personalen analyserar och kommer fram till att pedagogerna har kommit närmare vårdnadshavarna. Det kan ha att göra med att de har ett större förtroende för oss nu. Samtidigt kan det också ha att göra med att de har haft barn som gått på förskolan under en längre tid. Det framkommer mer synpunkter från föräldrarna genom föräldrarådet vilket uppskattas och så har verksamheten en möjlighet till utveckling. Pedagogerna har blivit bättre på att skicka extra information till föräldrarna via mail utöver veckobreven. Förskolan får en mer transparent verksamhet där föräldrarna känner delaktighet.

Alla vårdnadshavare har inte kunnat fylla i enkäten som har utlämnats digitalt via telefonen. Förskolans åtgärd blir att erbjuda vårdnadshavaren möjligheten att låna en dator till att fylla i enkäten på förskolan.

Rektorns ansvar

Under året som gått har pedagogerna och rektorn arbetat med förskolans nya läroplan (Lpfö 2018). Rektorns uppdrag är enligt läroplanen:

”REKTORNS ANSVAR

Som pedagogisk ledare och chef för förskollärare, barnskötare och övrig personal vid förskoleenheten har rektorn det övergripande ansvaret för att utbildningen som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn har ansvaret för förskolans kvalitet och har därvid, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen systematiskt och kontinuerligt och därmed verka för ökad måluppfyllelse,
- genomföra det systematiska kvalitetsarbetet under medverkan av förskollärare, barnskötare och övrig personal samt säkerställa att barnens vårdnadshavare ges möjlighet att delta i kvalitetsarbetet,
- inkludera arbetet med jämställdhet i det systematiska kvalitetsarbetet,
- förskolans arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling genomförs och dokumenteras fortlöpande,
- förskollärare ges förutsättningar att ansvara för undervisningen,

- varje barn tillsammans med vårdnadshavare får en god introduktion i förskolan,
- förskolans arbetsformer utvecklas för att gynna barnens inflytande,
- en god och tillgänglig miljö utformas, med tillgång till såväl digitala som andra lärverktyg,
- utbildningen utformas så att barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling får det stöd och de utmaningar de behöver” (Lpfö 2018).

Rektor arbetar 75 % i barngrupp och 25% med sitt uppdrag. Rektor har deltagit på aktiviteter rörande de mål som har arbetats med detta verksamhetsår: Naturvetenskap och teknik. Det gör att rektorn är delaktig och ser processerna som pedagoger och barn går igenom och kan då ge feedback till pedagogerna och handleda dem. Barnskötare har gått en internutbildning gällande den reviderade läroplanen för förskolan (2018). Under planeringsdagen i januari har pedagogerna pratat om ”svåra samtal” och hur de ska bemöta barn och vårdnadshavare på bästa sätt. Att ta svåra samtal är inte enkelt och lätt för alla i personalen. Personalen har pratat om att vi ska fördela dem mellan varandra.. Under planeringsdagen reviderades även diskrimineringsgrunderna där arbetslaget tillsammans diskuterade hur pedagogerna ska agera i vissa situationer.

Barns inflytande och delaktighet har varit ett återkommande utvecklingsområde för förskolan. Förskolan utvecklas vidare inom det område där barnen behöver delta mer i demokratiska processer för att lära och utvecklas till en demokratisk medborgare.

Personalen är bland den viktigaste kärnan i verksamheten och under året har det införskaffats nya arbetskläder för utomhus. Detta för att kunna vara med och bland barnen i deras lekar och äventyr ute i naturen.

Rektorn har under året granskat verksamheten ännu mer än föregående år. Det kan ha att göra med att det finns nu mer tid då en av verksamheterna har lagts ner. Rektorn har också blivit bättre på att delegera så personalen blir mer delaktig. När personalen blir mer delaktigt resulterar det till ett större engagemang. Att fokusera ännu mer under kommande år (2019-2020) är att handleda och vägleda pedagogerna gällande pedagogisk dokumentation och att processen från det vetenskapliga till att arbeta i projektform ger ännu uttryck i verksamheten. Rektorn ger mer ansvar till pedagogerna att arbeta mer självständigt och att ta på sig fler uppgifter som känns lustfyllda att arbeta med.

Mål-utvecklingsområden inför 2019-2020

Pedagogerna har observerat vad barnen här på förskolan väljer att göra under deras vistelse här på förskolan under läsåret 2018-2019. Under höstterminen, byggdes det mycket kojor inne som ute. Pedagogerna jobbade mycket med känslor och barnen använde dom i sina rollekar, när dom lekte affär, mamma pappa, barn. Barnen byggde upp flygplan i korridoren och lekte flygvärdinnor/stuarts tog upp beställningar med lärplattan. Dansa är något som barnen återkommande frågar efter vilket vi införlivat i verksamheten under året. Barnen har intresserat sig för att spela spel tillsammans med oss vuxna, men med tiden spelar barnen nu själva, räknar prickar på tärningarna osv.

Många av barnen övar på finmotoriken, så som att klippa med saxen, hålla pennan, bygga med pärlor.

Ute har madrassåkning varit på topplistan under vintern, klättra i stora backar.

Målområden för kommande år blir att använda våra dokumentationsmallar vid uppstart av projekt mer grundligt och genomtänkt. Få arbetet att bli mer riktat mot pedagogisk dokumentation för att försöka förstå och se vad som händer i verksamheten utan en på förhand bestämd rad av förväntningar och normer (Dahlberg, Moss och Pence, 2001). Det gäller att lyssna in och se det som pågår bland

barnen och synliggöra det genom att dokumentera det. Dokumenterandet kan man göra på många olika sätt som exempelvis anteckna, filma, fotografera. Delaktiga i arbetet är också barnen som också dokumenterar och resonerar kring det som samlas in (Wehner-Godée, 2010; 2011).

Enligt läroplanen framhävs det att barnen har rätt till delaktighet och inflytande och därav blir barnens frågor och resonemang betydelsefulla om hur pedagogerna väljer att gå vidare. Vad tycker barnen att man har missat att ta med i dokumentationen? Vad upplever de som det viktigaste? Vad vill de pröva nästa gång? Genom att föra samtal med barnen om texterna, filmsekvenserna och fotografierna blir det möjligt att ta ut en riktning för kommande moment. Samtalen och reflektionerna tillsammans med alla inblandade – både med barnen och med arbetslaget – är avgörande för att arbetet med pedagogisk dokumentation ska kunna bidra till att utveckla verksamheten. Man skulle kunna säga att det är just diskussionerna och dialogerna som gör en dokumentation till en pedagogisk dokumentation (Åberg och Lenz Taguchi, 2005, Lenz Taguchi, 1997, Dahlberg, Moss och Pence m.fl., 2001).

Nästa år kommer förskolan att arbeta vidare med Socialt samspel, matematik, naturvetenskap och teknik och språk då vi har sett att verksamheten behöver detta. Med de äldsta barnen kommer vi att arbeta med ett projekt som heter: "Väpplarna". Det tror pedagogerna ska fånga barnen i deras lärprocesser. Barnen har visat att de gillar mystik och äventyr och då känns det roligt att få prova ett nytt arbetssätt och material som är skrivet av Hanna Rydqvist (2019). Hela förskolan kommer också att plocka ut delar att arbeta med ur detta material som passar för de yngre barnen. Förutom detta projekt kommer vi att arbeta med det barnen är intresserade av just nu och det är att barnen fascinerar av olika större djur, som dinosaurier och hajar av olika slag. Intresset för insekter är också stort under våren. Samla insekter och titta på dem med förstoring. Pedagogerna ser även att intresset för kroppen är stor. Varför ser kroppar olika ut, vad händer när man blir sjuk. Bäbisar i magen och att leka doktor. Frisör och dansa disco är också något som barnen efterfrågar. Pedagogerna märker att arbetet med normer och värden har gett stor effekt i verksamheten. Barnen sitter väldigt nära varandra på samlingarna och när vi gör olika lekar/ aktiviteter. Toleransen mot varandra har blivit mycket större. Till hösten får vi in många nya barn och därför kommer pedagogerna välja att fokusera mycket på normer och värden i början av terminen.

Kommande verksamhetsår kommer det pedagogerna ägna mer tid att ta stöd i vad forskningen säger gällande barns lärande i stället för att länka sig fram. Detta för att få en mer förståelse om hur saker och ting hänger samman.

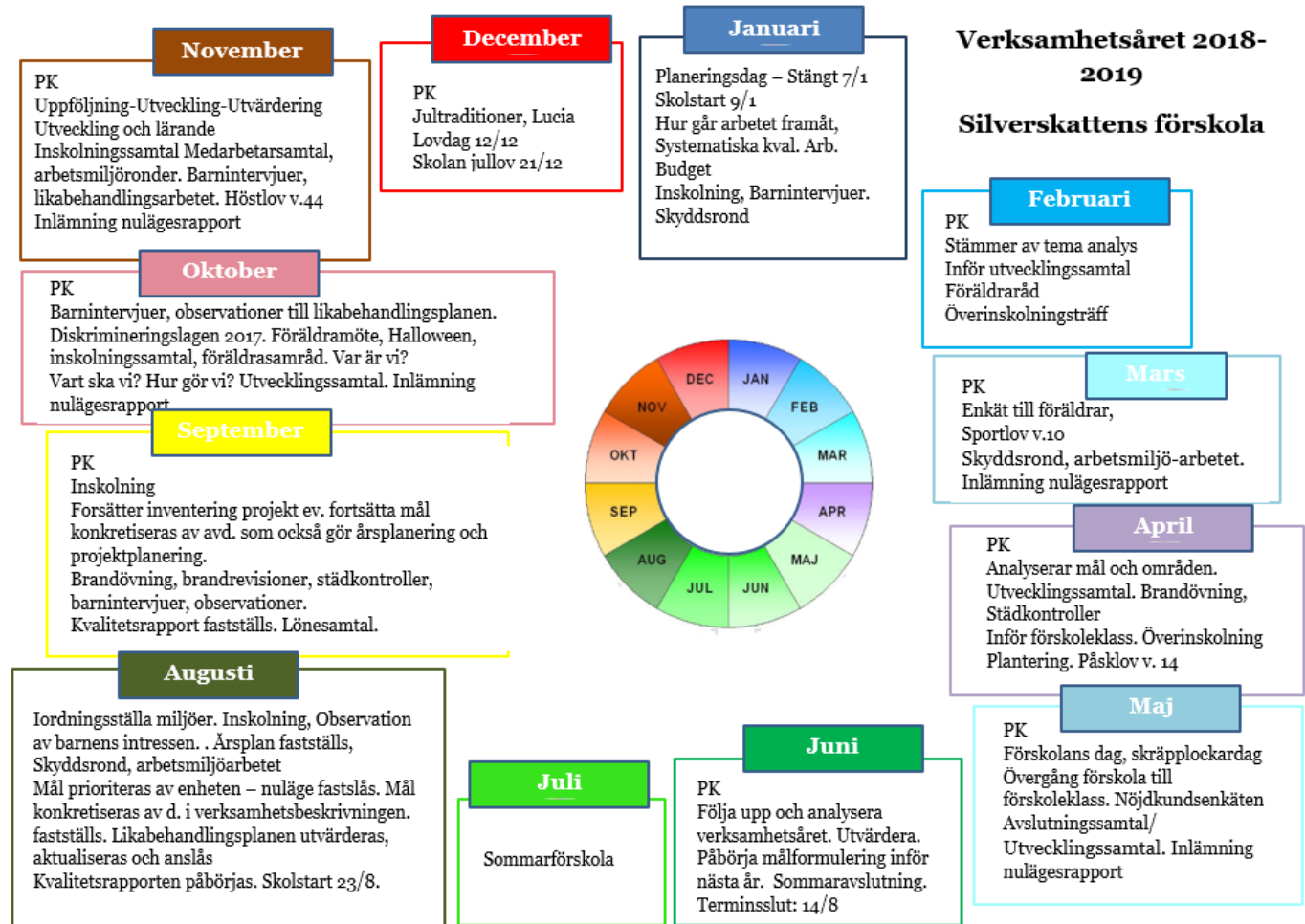
Ett huvudmål i organisationen kommer att vara att arbeta mer systematiskt med arbetsmiljöarbetet. Detta kommer finnas med som ett organisationsmål.

Verksamheten kommer under året 2019-2020 satsa på utbildning inom området vi kommer att arbeta kring:

- Pedagogiskdokumentation
- HLR
- 1-2 – åringar i förskolan: hur ger vi de yngsta de utmaningar de vill ha?
- Skyddsombudsutbildning
- Dramautbildning
- Digitala vär(l)den – med barnen i fokus, När dokumentationen fastnar i skärmen (Erika Kyrk Seger).

Årshjul 2018/2019

Förskolan har ett årshjul som leder till fortsatt utveckling för förskolan. Detta årshjul följer all personal under verksamhetsåret.

Strävansmål uppdelade efter läroplansmål och profilmål

De övriga målen i läroplanen för förskolan arbetar vi med kontinuerligt i verksamheten

Normer och värden	
STRÄVANSMÅL	HUR GÖR VI?
Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:	
1. • öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande,	<ul style="list-style-type: none">• Pedagoger är bra förebilder• Låta alla komma till tals• Lyssna på vad andra säger• Använda den pedagogiska dokumentationen som underlag för reflektioner
• ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället.	<ul style="list-style-type: none">• Städa efter sig• Sopsortering – Gå till miljöstationen, skräpplockardagen.• Barnen är med i processen med sophantering.• Återanvända gammalt material och göra något nytt.• Använda den pedagogiska dokumentationen som underlag för reflektioner
• respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna,	<ul style="list-style-type: none">• Belysa etnicitet och könsaspekter genom sagor och berättelser.• Rådfråga bibliotekarie om lämpliga böcker. Högläsning med diskussioner.• Revidera diskrimineringsgrunderna i arbetslaget.• Använda den pedagogiska dokumentationen som underlag för reflektioner
• förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,	<ul style="list-style-type: none">• Med hjälp av förenklade bilder prata om olika känslor.• Rita känslor, dansa känslor.

	<ul style="list-style-type: none"> • Känslokort att samtala kring. • Använda den pedagogiska dokumentationen som underlag för reflektioner
Omsorg, utveckling och lärande	
STRÄVANSMÅL	HUR GÖR VI?
Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:	
<p><u>Social förmåga</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande, • sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga integritet, • självständighet och tillit till sin förmåga, • förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter, förstå rättigheter och skyldigheter samt ta ansvar för gemensamma regler. • förmåga att lyssna på och reflektera över andras uppfattningar samt att reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar, • fantasi och föreställningsförmåga 	<ul style="list-style-type: none"> • I det dagliga arbetet och i alla relationer utveckla barnens förmågor. • Själva vara förebilder för barnen. • Utveckla barnens språk och förmåga att sätta sig in i andras situation. • Ritprata • Använda den pedagogiska dokumentationen som underlag för reflektioner
<p><u>Motorik – balans</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för hur viktigt det är att ta hand om sin hälsa och sitt välbefinnande, • förmåga att använda och förstå begrepp, se samband och upptäcka nya sätt att förstå sin omvärld 	<ul style="list-style-type: none"> • Olika övningar och lekar i brottarlokalen och utomhus. • Prata om mat och smaka på ny mat. • Prata om vad kroppen mår bra och inte bra av. • Lyfta fram barnens funderingar innan slutsats ges.

	<ul style="list-style-type: none"> • Använda den pedagogiska dokumentationen som underlag för reflektioner
<p><u>Estetiska uttryck</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • förmåga att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter som bild, form, rörelse, sång, musik, dans och drama, • Profilmål: Kultur 	<ul style="list-style-type: none"> • Rita känslor, dansa känslor, • Med gester illustrera olika företeelse • Dans och sång • Lek med lera och färger • Samarbeta med kommunens kulturinspiratörer
<p><u>Svenska</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • intresse för berättelser, bilder och texter i olika medier, såväl digitala som andra, samt sin förmåga att använda sig av, tolka ifrågasätta och samtala om dessa, • ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften, • intresse för skriftspråket samt förståelse för symboler och hur de används för att förmedla kunskap, • både det svenska språket och det egna nationella minoritetsspråket, om barnet tillhör en nationell minoritet, • både det svenska språket och sitt modersmål, om barnet har ett annat modersmål än svenska, • svenskt teckenspråk, om barnet har hörselnedsättning, är dövt eller av andra skäl har behov av teckenspråk, 	<ul style="list-style-type: none"> • Använda samlingen till att kontinuerlig språkövning • Bokstäver • Mungymnastik • Rim och ramsor • Framhäva barnens tankar ännu mer i diskussioner vid exempelvis samlingar, lekar, hypoteser osv. • Lyfta fram barn som är intresserade för skriftspråket att få möjligheter att utvecklas så långt som möjligt • Barn som är i behov av teckenspråk ska få möjlighet att få det stöd de behöver. • Barn med annat modersmål får möjligheten att möta sitt språk genom lärplattan, böcker m.m. • Använda den pedagogiska dokumentationen som underlag för reflektioner
<p><u>Matematik</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över och 	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeta undersökande • Siffror – räkna barn, tallrikar, kottar, prickar på en nyckelpiga etc.

<p>pröva olika lösningar av egna och andras problemställningar,</p> <p>Förståelse för rum, tid och form, och grundläggande egenskaper hos mängder, mönster, antal, ordning, tal, mätning och förändring, samt att resonera matematiskt om detta,</p> <ul style="list-style-type: none"> • förmåga att urskilja, uttrycka, undersöka och använda matematiska begrepp och samband mellan begrepp. 	<ul style="list-style-type: none"> • Göra beräkningar av längd, vikt, höjd etc. Få in mer matematiska begrepp i barnens vardag. • Använda den pedagogiska dokumentationen som underlag för reflektioner • Cirkel, kvadrat, rektangel och triangel.: Rita, klippa ut, söka i rummet och ute. • Mängder: använda legoklotsar, stenar etc. för att illustrera läge • Mäta och väga: längre – kortare, mer – mindre etc. • Ordning: Stå i kö – första, andra, tredje etc. • Fortsätta med odling
<p><u>Fysik – naturvetenskap – teknik</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • förståelse för samband i naturen och för naturens olika kretslopp samt hur människor, natur och samhälle påverkar varandra. • förståelse för hur människors olika val i vardagen kan bidra till en hållbar utveckling, • förståelse för naturvetenskap, kunskaper om växter, djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen, • förmåga att utforska, beskriva med olika uttrycksformer, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap och teknik, • förmåga att upptäcka och utforska teknik i vardagen. • förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap. 	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeta experimentellt • Blåsa såpbubblor på sommaren, på vintern, blåsa luft i vatten, fånga luft i plastpåsar etc. <p>Arbeta med experiment där barnen drar egna hypoteser.</p> <p>Planterar blommor och pratar om fotosyntesen.</p> <p>Barnen får utforska och pedagogen är medforskaren.</p> <p>Samtalar om miljön och varför det är viktigt med sopsortering och varför man inte tar för mycket mat på tallriken.</p> <p>Skapar med naturmaterial. Barnens egna fantasi sätts i första rummet.</p>

Kultur: Natur	
Barns delaktighet och inflytande	
STRÄVANSMÅL Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:	HUR GÖR VI?
<ul style="list-style-type: none"> • intresse för och förmåga att uttrycka tankar och så de kan påverka sin situation, • förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan, • förståelse för demokratiska principer och förmåga att samarbeta och fatta beslut i enlighet med dem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Låta barnen delta i beslut av olika slag • Utveckla språket för att kunna uttrycka sina tankar • Utmana barnen i det dagliga arbetet • Utveckla barnens förmågor att lösa konflikter • Använda den pedagogiska dokumentationen som underlag för reflektioner
Förskola och hem	
STRÄVANSMÅL Samarbete förtroendefullt och nära med hemmen:	HUR GÖR VI?
<ul style="list-style-type: none"> • utvecklingssamtalets innehåll, utformning och genomförande överensstämmer med de nationella målen, • vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktig i utvärdering av utbildning, • ta ansvar för att utveckla en tillitsfull relation mellan förskolan och hemmen, • vara tydliga i fråga om mål och innehåll i utbildningen för att skapa förutsättningar för barns och vårdnadshavares möjligheter om inflytande, • föra fortlöpande samtal med barns vårdnadshavare om barnets trivsel, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dagliga kontakter med föräldrar vid lämning och hämtning • Veckobrev • Informativa utvecklingssamtal där utbildning finns med som ett viktigt inslag. • Välplanerade föräldramöten med förberedelsematerial för föräldrarna • Arbeta för att få in fler föräldraenkäter och ge föräldrar mer inflytande i verksamheten.

De två mål som är fokus för verksamheten detta verksamhetsår 2018-2019

Pedagogerna har observerat verksamheten under föregående år 2017-2018 och kom fram till att naturvetenskap och teknik är något som behöver fokusera extra på det kommande året 2018-2019. Pedagogerna har observerat barnen om vad de gör och undersöker när de leker, interagerar med sina kompisar och pratar om på förskolan. Pedagogerna har sett att barnen bygger kojor, bygger med klossar, lego osv. Förskolan har arbetat mer målinriktat med normer och värden. Barnen på den yngre avdelningen ska få känna trygghet vid inskolning och avdelningen Björnen ska bli mer sammansvetsad då barn från avdelningen Ugglan börjar på Björnen. De äldsta barnen är en stor grupp och ska få en mer samhörighetskänsla innan de ska börja i förskoleklassen.

Barnen önskar gärna att vistas ute i naturen och upptäcka vad som finns där och det som gör det extra spännande är att barnen är sugna på att veta hur saker och ting hänger samman. Pedagogerna tittade även närmare på vad förskolan behöver arbeta med och kom fram till att vår profilering är något som har glömts bort och behöver tas fram igen.

Normer och värden

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla öppenhet, solidaritet och ansvarstagande

Ugglan

Uppdrag - Inskolning

”Förskolan ska erbjuda en trygg miljö som samtidigt utmanar och lockar till lek och aktivitet. De ska inspirera barnen att utforska omvärlden. I förskolan ska barnen möta vuxna som ser varje barns möjligheter och som engagerar sig i samspelet med både det enskilda barnet och barngruppen.”
(Lpfö98, rev 2010 s.6)

”Verksamheten ska vara rolig, trygg och lärorik för alla som deltar. Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.”
(Lpfö98, rev 2010 s.6)

(September, 2018)

Enhetens strävansmål:

Verksamheten möjliggör en trygg inskolning, där miljön, pedagoger och barngruppen alla har ett tydligt syfte att skapa trygga relationer och miljöer, inne och ute. Verksamheten stödjer barnen att skapa en trygg anknytning till vuxna och barn. Verksamheten stödjer barngruppen att visa öppenhet, respekt mot nya vuxna och barn och visa solidaritet mot gruppen. Verksamheten stödjer gruppen att visa ansvar över de grundläggande rutiner som avdelningen Ugglan har. (September, 2018).

Strävansmål kriterier:

Målet som verksamheten strävar mot vid en trygg inskolning är att barnen känner en anknytning till först en vuxen på avdelningen Ugglan för att sedan bygga på anknytningarna eftersom inskolningen framskrider. Strävar efter att lyssna in barnets känslor och processen skall vara på barnets villkor. Strävar att barnets lämning från vårdnadshavaren sker på barnets villkor, strävar efter att bygga en trygg barngrupp inne- och ute där barnen litar på varandra och känner tilltro till varandra, strävar efter att barnen känner sig trygg vid toabesök, strävar efter att barnen somnar och vaknar harmonisk vid dagvilan och att matsituationer känns avslappnade och roliga. (September, 2018).

Förmågor som strävansmålet bidrar till att utveckla:

Visa, ansvara över sina egna och ta in andras känslor. Kommunikation med andra. Ansvar över sin egen kommunikation. Uppmuntrar att visa kommunikation. Bidrar att vara solidarisk för gruppens välmående. Uppmuntrar glada, roligt, glädjekänslor. Bidrar till att barnen "Växer", att bli egna individer när den trygga livsvärlden utökas att även involvera hela förskolan 6 vuxna och totalt 27 barn. (September, 2018)

Forskning som stödjer strävansmålet:

Edlund, Lena. *De yngsta barnen och läroplanen*. 2016.

Aktiviteter:

Under inskolningen går 1 h-1,5 h per dag hela första veckan. Andra inskolningsveckan 1,5 h-5 h per dag. Under de första 2-3 månaderna har avdelningen aktiviteter som är kravlösa och som skapar glädje med fokus på närhet till barnen. Sångpåse, Musik-dans, Leka med barnen.

Förväntad effekt:

God anknytning ger barnet god självkänsla och relationen mellan vuxen och barn ger god kommunikation så barnet kan kommunicera sina behov och bli förstådd.

Under hösten: Texten bygger på Observationsprotokoll. Bifogar dokument nedan.

Nuläge i september 2018, inskolning av fyra nya barn i följd. Barnen har reagerat positivt på innemiljön där de uppmuntrats av pedagoger att titta, testa och lekt med leksaker. Vårdnadshavarna har alla varit närvarande men passiva för att lämna utrymme till barnet att närma sig pedagoger och andra barn i sin takt. Vid matsituationen ser pedagogerna att de inskolade barnen blir oroliga över den helt nya situationen de ställs inför, att använda andra typer av haklappar, dricka ur glas, sitta på andra typer av stolar och äta med andra barn och dessutom äta själv. Vid sovsituationen ser pedagogerna att barnen är oroliga, de är spända och osäkra vilka rutiner som förväntades, några barn är ledsna och arga. En del barn upplevde oro vid maten för att sedan gå och sova. Barnen blev väldigt trötta och matro för övriga i gruppen blev påverkad. Vid lämning har barnen och föräldrar haft en bra kommunikation, några få lämningar har upplevts som jobbiga, men i överlag en bra överlämning. Medan vilan pågår har barnen avslappningsmusik som spelar i bakgrunden, alltid en och samma låt. En pedagog ligger kvar på vilan då pedagogerna ser att barnen vaknar och saknar en vuxen att kommunicera med under uppvaket (September, 2018).

Nuläge i November 2018, avslutad inskolning. Barnen som inskolades ser samband mellan i rutiner. Lämningarna på morgonen sker på ett tryggt sätt och barnen kan överlämnas till alla pedagoger utan oro. Barnen leker och umgås med andra barn. Barn som varit blyga och tillbakadragna har en fått en säker plats i gruppen och mer känslor visas.

Analys:

Analys av de första två veckorna av inskolningstiden. Genom att Silverskatten Råneå låg under en förändring vistades många vuxna i lokalerna. Detta för att verksamheten i Töre var under nedläggning. Pedagoger som vistades i inskolningen såg att barnen blev oroliga när det öppnades och stängdes dörrar och olika vuxna vistades på avdelningen Ugglan. Rutiner att dörrar skall vara stängda och endast inskolningspersonal ska vistas i lokalerna gjorde att barnen blev lugna och barnet fick den uppmärksamhet som behövdes för att lämna vårdnadshavarna på ett tryggt sätt. Ser även att inskolningsperioden kunde vara kortare med två barn åt gången i varje 2-veckorsintervall. Barn och vuxna har fått en tillräcklig tid tillsammans på förskolan, både med pedagog och med barngruppen. Det är bra att inte ha för långa dagar för barnen samt bra med en anknytningspedagog den första tiden så barnet har en trygg punkt att återvända till.

Anknytningen mellan barn-vuxen och barn-barn ser pedagogerna som pedagogerna som lyckad genom att föräldrar beskriver att barnen vill och längtar till förskolan.

Sovsituation- hela gruppen påverkades med nya barn i gruppen, där ser pedagogerna att tre personal är ett krav under inskolningsperioden dels för oroliga nya barn men även de äldre barnen får en ny situation att förhålla sig till. Barnen har gått från 30 min vila tills idag ca 90-120 min. Barnen vill gå och lägga sig, hämtar sin tutte/nalle och kryper ner på sin madrass. Väldigt harmonisk vila, trygg och en viktig plats för barnen upplever pedagogerna.

Analys över matsituationen. I september hade avdelningen höga bord och stolar. Barnens mat delades och serverades. Vatten hälldes i glas av vuxna. För att öka kommunikationen till barnet- och barns delaktighet till sin omvärld ändrades innemiljön. Idag serveras maten på en buffébänk, barnen får gå en och en, välja maten till sin tallrik, de går tillbaka till bordet, de får försöka skära med kniv, hälla vatten i sitt glas och bordet är i barnens nivå. De barnen som kryper eller nyss lärt sig att gå får serverad mat.

Analys över barnens lek. De barn som inskolades tillsammans har ett starkt band, de leker mer med varandra än med övriga barn. (December, 2018)

Hur arbetar vi vidare?

Toalettbesök/Pottan är en del av rutiner som inte är trygga. Ett barn vill inte byta blöjor på skötbordet. Många barn väljer bort pottan, inget barn vill gå på toalett. Vår toalett är beläget i hallen.

Kan miljön bli "lugnare" med att man går med färre barn till hallen och på så sätt kanske inte toalettmiljön blir skrämmande. Barnet som inte vill byta blöjor på skötbordet kan få möjligheten att ensam med en pedagog få utforska skötbordet. Prova höja och sänka det osv.

Barnens uttryck genom observation:

Barnen vinkar glatt till föräldrarna.

Barnen går in och leker själv på avdelningen vid lämning.

Barnen visar glädje när pedagoger och andra barn kommer till förskolan.

De yngsta barnen har accepterat utevistelsen genom att röra på sig ute på gården och utforska miljöerna ute på egen hand och med andra kompisar.

Barnen visar, pekar och talar om när de vill byta blöja.

Barnen visar hemma till vårdnadshavare att de vill åka till förskolan.

Barnen imiterar varandra. Skrattar mellan varandra och uppmärksammar och utbyter erfarenhet mellan varandra.

Vårdnadshavarnas uttryck genom inskolningssamtal:

Pedagoger förbättrar nästa inskolningssamtal med ett samtal med föräldrarna första dagen med rutiner, klädbehov, sjukdomsbild mm. för att säkerhetsställa att informationen har gått fram (Januari 2019)

Vårdnadshavare uttrycker sig, genom inskolningsenkät, att de är nöjda över mottagandet, att barnen blir sedda, pedagogerna är på golvet och leker, föräldrar ser att barnen är trygga när de åker till förskolan och även när de åker hem.

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra.

Björnen

Enhetens strävansmål:

Verksamheten stödjer barnen att utveckla förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra.

Strävansmål kriterier:

Förskolan har gett barnen redskap att utveckla sin empatiska förmåga och uppmärksammat barnen på värdet av att bry sig om och hjälpa varandra – att vara en bra kompis.

Förmågor som målet bidrar till att utveckla:

Barnen ska få ökad förståelse för sina egna känslor och även lära sig att förstå hur andra kan känna i olika situationer. Även att barn utvecklar empati för andra människor och kan hjälpa varandra i olika situationer.

Forskning som stödjer målet:

<https://forskoleforum.se/artiklar/hjarnan-och-kanslorna>

Under hösten

Hösten innebär att det blir en ny barngrupp då barn från avdelningen Ugglan börjar på Björnen. Därför känns detta strävansmål som ett bra incitament att börja med för barnen att känna en tillhörighet bland övriga barn och med personalen. Personalen har upplevt att barnen gärna inte vill hålla varandra i handen och i leken vill de bestämma och att "det är min leksak". Personalen kommer att titta på frågorna nedan:

Behärskar barnen sitta bredvid/hålla handen alla barn?

Kan barnen sätta ord på sina känslor?

Hur tolkar barn andras känslor?

Aktiviteter:

Känslokorten.

Film om kompisar.

Rita känslor.

Berätta sammanhang när dem känner känslan.

Julkalender med inslag av vänskap.

Experiment- Densitet, kemiska reaktioner, vattnets kretslopp

Förväntad effekt:

Barnen kan hålla varandra i handen under tex, samling, promenader.

Att barnen kan sätta ord på sina känslor här på förskolan.

Att barn och pedagoger kan prata och visa våra känslor mera öppet och naturligt på förskolan.

Under hösten Analys:

Barnen har lärt sig att berätta när dom känner de olika känslorna. Barnen visar med hela kroppen hur de ser ut när de känner så. Först var det ganska svårt att prata med barnen i större grupp för då fick inte alla barnen utrymme och många pratade i munnen på varandra. Men sen tog pedagogerna barnen en och en och då fick alla prata om känslorna med egna ord. Pedagogerna har pratat om 1-2 känslor per gång och då har det varit lättare för barnen att ta till sig dem. Det har varit bra att pedagogerna har använt oss av olika hjälpmedel som Lärplattan och QR-koder för att fånga upp barnens uppmärksamhet och nyfikenhet. Många barn har haft svårt att hålla en kompis i handen eller kunna känna på en kompis. Det har barnen övat på mycket med hjälp av massagesagor och att barnen gått i ett tåg att tvätta händerna innan lunch. Barnen har då fått hålla sina händer på kompisens axlar. Att hålla handen med en kompis har barnen övat på under promenader. Pedagogerna ser en förändring på förskolan bland barnen och även pedagogerna att klimatet är lugnt och harmoniskt. Barnen tar varandra i handen och kan "göra/säga" förlåt om någon varit dum mot någon annan. Personalen har tyckt att det har varit en rörig och livlig grupp till att bli att man ibland känns överflödigt och får mer tid till att se barnen mer individuellt. Pedagogerna får mer tid till att spela spel, pyssla, leka tillsammans med barnen.

Observation av barngruppen

Kan barnen förklara de olika känslorna?

Vissa barn kan förklara de olika känslorna med ord och kroppsspråk. Många kan koppla en speciell känsla till en händelse som dem har upplevt. Tex – Jag blir jätteglad när min pappa kommer och hämtar mig på förskolan. Barnen uppmärksammar varandras känslor under en dag här på förskolan, fast då handlar det mest om känslor som tex, arg, ledsen, glad kan även förekomma. Då uppkommer det många frågor som varför hen känner sig på ett visst sätt. Ett barn hade tagit till sig känslan ”förvånad” och kunde använda det i ett sammanhang i ett samtal på förskolan.

2019-01-10 Barnen hjälper varandra vid exempelvis påklädning då de ska gå ut eller visar mer förståelse för varandra att vänta på sin tur i mat- och toalettkön. De yngre barnen från Ugglan som började på Björnen i höstas visar en trygghet och tyr sig till alla fröknarna på förskolan. Detta strävansmål har gett stor verksamhetseffekt och har hög strävansmåluppfyllnad. I och med detta arbete har förskolan också arbetat med strävansmålen: ”Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna”, ”förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet.” och ”förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förmåga att fungera i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler”. (Lpfö 2018).

Utveckling och lärande

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla sin förståelse för naturvetenskap, kunskaper om växter och djur, samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen.

Björnen

Enhetens strävansmål:

Verksamheten stödjer barnen till att utveckla sin förståelse för naturvetenskap och samband i naturen, liksom sitt kunnande om växter, djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen.

Strävansmål kriterier:

När pedagogerna har skapat förutsättningar som ökar barnens nyfikenhet och intresse för naturvetenskap.

Förmågor som målet bidrar till att utveckla:

Genom föregående års analys (2017-2018) visade att kojbyggen var en av höjdpunkterna på förskolan på avdelningen Björnen. Pedagogerna tar tillvara på intresset och det resulterade i att de äldsta barnen kommer att arbeta med projektet ”Vännerna i kungaskogen”. Det projektet innehåller många inslag som är viktigt för en bra fungerande grupp. Materialet handlar om Snick och Snack och vännerna i Kungaskogen som är en grupp djur av olika art som bor tillsammans i Kungaskogen. Genom olika sagor, sånger och berättelser lär de oss om hur man är en bra kompis, samt om olika djur och om att värna om skogen och naturen. Förskolan behöver också arbeta med normer och värden då gruppen

behöver få känna tillhörighet och att man tar hänsyn till andra människor och till naturen. Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla barnen och ge en bra utbildning vilket innebär att barnen kommer att möta en del djur genom projektet.

Barnen ska bli intresserade av experiment och fascineras av hur saker och ting hänger samman. Barnen ska bli intresserade av att diskutera med andra barn om hur de tror att experimentet blir/blev som det blev.

Forskning som stödjer målet:

<https://www.hb.se/Forskning/Aktuellt/Magasin-1866/Artiklar/Nummer-1-2016/Naturlig-vetenskap/>

<http://forskoleforum.se/artiklar/skapa-med-naturens-material> Skapande med hjälp av naturmaterial

<https://forskoleforum.se/artiklar/naturvetenskapen-forklarar-varlden-vi-leker-och-lever-i>

Under hösten

Intresset för kojbygget kvarstår. Pedagogerna läser den tillhörande boken där barnen får möta olika karaktärer. Först ut är Snick och Snack som är en igelkott och ekorre som vill bygga en koja. Pedagogerna har intervjuat barnen vad de kan och vad de vill veta om djuren och sedan har barnen använt QR-koder för att få se en faktafilm om just djuren. Efter filmen har pedagogen frågat igen om vad barnen kan om djuren vilket har visat att de tillägnat sig ny kunskap. QR-koder har visat ett stort intresse bland barnen. Barnen är förväntansfulla vad som händer i boken.

Experiment presenterades och har väckt en viss nyfikenhet. Barnen fascineras av det oväntade.

Aktiviteter:

Barnen gör ritningar på kojan.

Tar reda på vad man behöver för verktyg.

Barnen bygger kojan i skogen.

Tränar att skriva sina namn

Färglägga olika bilder på "Vännerna i kungaskogen"

Träna att klippa ut olika mönster.

Arbetat med känslkort för gruppsammanhållning

Ser film om de olika djuren. Barnen håller även i samlingar och får träna på att vänta på sin tur.

Barnen arbetar i helgrupp och i mindre grupp

Barnen skapar med naturmaterial de olika karaktärerna

Barnen provar på olika experiment och drar slutsatser

Förväntad effekt:

Bygger på Silverskattens reflektionsblad samt pedagogiskt dokumentationsmallen som är nytt för året.

Pedagogernas intention är att barnen tycker att arbetet är roligt. Att de får känna tillhörighet i gruppen och att de är delaktiga i det som görs. Att barnen får en utbildning gällande kunskaper om djur och växter. Barn får vetskap om naturvetenskap och samband i naturen.

Den förväntade effekten när det gäller enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen är att barnen ska börja sätta ord på de dem tänker. Dra slutsatser och tillägna sig ord. Öka intresse av experiment och våga prova på. Ser att barnen leker det i sin lek.

Nulägesfråga och Analysfråga till barnen:

Var bor igelkotten? Ekorren? Räven? Kaninen? Älgen? Skatan? Papegojan?

Hur ser djuren ut?

Vad äter de? När äter de?

Hur många ungar får de?

Varför har igelkotten taggar?

Varför har ekorren lång svans?

Vem är räven släkt med?

Förkunskaper tas reda på och efterkunskaper. Visar på att de har tillägnat sig kunskaper.

Experiment:

Vad är ett experiment?

Vad tror ni ska hända under experimentet?

Analys av projektet

2019-01-10 Snick och Snack upplevs av pedagogerna ha varit ett uppskattat projekt att arbeta med. Barnen har visat sig intresserade och har med hjälp av de olika QR-koderna fått möjligheten att utforska de olika djuren på egen hand. Förkunskaperna har tagits reda på genom intervjuer i grupp och likaså med efterkunskaperna. Barnen får möta många olika djur med många olika egenskaper som handlar om de Normer och Värden som är viktigt att ha för att fungera i vardagen och mot andra människor. Barnen har fått möjligheten att samarbeta, skapa, leda samtal och vara medbestämmande i aktiviteter. Detta har resulterat i att barnen har lärt sig om de olika djuren, vad de äter, hur de bor och lever. Genom att se på för- och efterkunskaperna har man kunnat se vad barnen har tillägnat sig. Avslutningen av projektet var Bioteatern i Luleå där Snick och Snack hade sin föreställning. Ett barn sa att "Detta var bättre än jag trodde". Utskick till vårdnadshavarna har gjorts med jämna mellanrum för att visa vad förskolan arbetar med samt en folder med avslutat projekt där bilder och barnens frågor till de olika djuren har funnits med. Genom planeringsdagar och personalkonferenser har pedagogerna sammanställt och gjort pedagogiska planeringar på ett bra och utarbetat sätt.

2019-04-26 Experiment har av barnen upplevt som något spännande. Barnens tankar har lyfts fram innan/under/efter experimentets gång. Ett barns tankar då pedagogerna gjorde ljus och luft. Pedagogerna sätter en burk över ett ljus som står på en tallrik med lite vatten och det slocknar. Pedagogerna frågar: - varför slocknar ljuset? – Den behöver luft! (barn 5 år). Varför suger det upp vattnet? Det är luften! (barn 4 år). Pedagogerna har samtalat mellan varandra att det hade varit klokt att avsluta med bakpulver/burk experimentet som väckte mest uppmärksamhet i experimentväg. Då pedagogerna hade använt sig av ovanstående projekt gjorde att barnens förväntningar var alldeles för höga och det var svårare att fokusera på följande experiment. I veckobrevet har det stått om vad barnen har haft för experiment och vårdnadshavare har berättat för pedagogerna att de leker

experiment hemma. Experiment har uppmuntrat barnen att tala med varandra och ”våga” dra egna slutsatser om hur saker och ting hänger samman. Man behöver inte alltid kunna kemiska beteckningar men om pedagogerna ger dem redskap redan från förskolan gör att barnen blir bekanta med dem då de börjar i skolan.

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förmåga att utforska, beskriva med olika uttrycksformer, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap och teknik.

Ugglan

Enhetens mål:

Ugglan strävar efter att barnen får möjlighet att utforska och upptäcka naturen genom barnens perspektiv, förutsättningar och intressen.

Strävansmålkriterier:

När pedagogerna med sitt förhållningssätt har inspirerat barnen att vara intresserade och kan ställa frågor om och vill samtala om naturvetenskap. Verksamheten strävar efter att låta barnen undersöka, utforska och upptäcka fenomen i närliggande natur. Strävan efter att barnen får en positiv syn på promenader och en positiv känsla att röra sig och ta sig fram i skog och mark i en positiv social samvaro.

Förmågor som målet bidrar till att utveckla:

Genom att barnen utvecklar utforskande förhållningssätt till olika material som barnen möter så utvecklar det barnens synsätt om vår natur och kan ställa frågor och samtala om naturvetenskap. Barnen utvecklar förmågor att upptäcka fenomen, dra slutsatser och reflektera över händelser som de möter. Detta i sin tur följer med upp i åldrarna vilket gynnas i skolvärlden och det livslånga lärandet.

Forskning som stödjer målet:

<http://www.hb.se/Forskning/Aktuellt/Magasin-1866/Artiklar/Nummer-1-2016/Naturlig-vetenskap/>

Johansson (2001) ger oss en bild av toddlaren som ett kroppssubjekt där barnets kropp markeras som en själslig och kroppslig enhet. Barnets kropp ses som en enhet av tankar, känslor, sinnen, språk och motorik där det fysiska och psykiska inte går att skilja åt. Det lilla barnet både upplever och uttrycker sig med sin kropp. Barnets erfarenhet av världen och dess sätt att tolka och förstå den gestaltas genom kroppen i gester, kroppshållning, ansiktsuttryck, ord och andra känslouttryck.

Små barns samspel i förskolan Toddlers´ interactions in preschool Ann-Sofie Mattsson

<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:571227/FULLTEXT01.pdf>

Under hösten:

Naturspanarna: De äldre barnen har under september-oktober gått på promenad. Pedagoger ställer sig frågan. Vad ser barnen? Vad gör barnen? Syftet är att låta barnen upptäcka fenomen i naturen, utforska och uppleva med kroppen och sina sinnen. Även att äta frukt/fika tillsammans är en del av en positiv upplevelse tillsammans. Tanken är att förlänga utemiljön till innemiljön, ta med naturen in. Efter första promenaden djupdyker flera barn ner i blåbärsriset, de plockar och matar varandra, helt plötsligt börjar vinden blåsa och löv blåser runt omkring oss. Vattnet är blött och pedagoger och barn hoppar i pölen. Pedagogerna tar med löv in i och lägger i "vattenbaljan", barnen kastar runt löven och krattar med en leksakskratta ihop. När löven är torra så gör barnen hösträd med löv och lim. (Från observationsprotokoll, September, 2018)

Efter två promenader har barnen upptäckt stenar som de kastar i vattnet, några kastar vasstrån eller pinnar och barn och pedagoger tittar i vattnet när stenen sjunker och pinnen flyter iväg. Sedan samlar ett barn ihop stenar i en korg och tar med tillbaka till förskolan. Ett barn reflekterar över löven som ligger på backen. (Från observationsprotokoll, Oktober, 2018)

Aktiviteter:

Ta in naturmaterial för att förstärka och bevara upplevelsen utifrån- prata om vid bordet. Löv i Vattenbaljan. Måla grön, gul, röd, klippa löv och hänga i "trädet" inne på avdelningen. Tagit in snö i baljan. Babblare infrusen i is. Snö i burkar. Måla med vit färg, gestalta snö. "Trädet har fått hagelbollar, snöflingor och iskristaller. Ur molnet hänger det is, snö.

Förväntad effekt:

Barnen har fått möjligheten att möta naturen och förväntade effekten är att de ska känna sig trygga i naturen. Visa ett intresse att möta naturen och känna glädje i att röra sig och ta en fruktpaus tillsammans.

Nulägesfråga och Analysfråga till barnen:

Barnen har, genom dokumentationsbilder och naturmaterial från skogen, samlats för reflektion. Några barn benämnde sina upptäckter med ord medan andra använde sin kropp. Bilden på barnets "görande" fångar barnen och pedagoger och barn kommunicerar tillsammans. Pedagogerna ser att bilden och det konkreta materialet är positivt. En pedagog filmade och den andra pratade. Ser även att barnens kroppsliga aktivitet måste tolkas flera gånger då det händer mycket på samma gång. Pedagogerna kan med fördel ta flera steg tillbaka och observera först och sedan gå in i barnens kommunikation.

"Stooooor... Sten... Plopp!" Ett barn intresserade sig för stenar, små och stora stenar kastades i vattnet, stenarna följde med till förskolan, inne på avdelningen tog vid vattenbaljan. Både ute och inne låter stenen Plopp! Barnen ser att den sjunker och vattnet skvitrar.

De första gångerna då barnen gick från gården på utflykt upplevde pedagogerna att vissa barn såg svårigheter att röra sig i terrängen vilket de uttryckte kroppsligt. Ett barn ställde sig invid blåbärsriset och visade att fötterna tar fast i riset och att det inte gick att gå i skogen. Efter några gånger ser pedagogerna att samma barn "hejjar" på sina kompisar och tar sig över hinder.

Pedagoger observerar att ett barn ser sammanhang mellan tre utflykter. Första gången blåste löven i trädet, andra gången faller de ned och ligger på marken och tredje gången ligger löv fastfrusna på marken. Barnet drar slutsatser med ljud, gester och mimik, barnets intresse visade sig i löven under utflykterna att löven fanns i träden, inga löv i träden och till sist löv på marken.

Barnen har visat glädje när promenadvästarna togs fram, med skutt och rop sprang de i skogen. Pedagogerna anser att enhetens strävansmål är uppfyllt genom ovanstående händelser, reflektioner och analyser.

Analys:

Naturspanarna – vad upplever de ute? – Utmana vidare.

Pedagoger valde att de äldre barnen på Ugglan skulle vara Naturspanare under hösten och låta de inskolade barnen vara kvar på gården där det är tryggare (September, 2018). *Utmaningen till nästa gång är att måla med de barn som stannar kvar.*

Att filma sekvenser av promenaden och ge tillbaka händelser till barnen för att visa i närliggande tid ger många tillfällen till kommunikation. Dock får det inte gå för lång tid emellan promenad och barnreflektion (Oktober, 2018) *Utmaning till nästa gång är att filma QR-kod till vårdnadshavare.*

Ser att gruppen spretar, både i motorisk färdighet och intresset att stanna upp och titta sig omkring, några rör sig snabbt framåt medans andra stannar, plockar blåbär, ser svampar och löv, leker med pinnar mm. (Oktober, 2018). *Utmaning till senare tillfälle ska vi testa att gå till en plats och använda denna som bas. Dvs vid rör oss runt basen istället för att springa efter en sträcka.*

De nyinskolade barnen – Vad upplever de ute? – Utmana vidare

Pedagogerna ser att barnen som inskolades under hösten, undersöker gårdens storlek, testar gränser för var den yttre osynliga linje går när de vistats i Lilla Silverskattenskogen genom att promenera runt, upp och ned, fram och tillbaka. De testar konsistens i sand, sten, vatten mm. Genom munnen och sina händer undersöker de sin natur (Oktober, 2018). *Utmaning till senare tillfälle är att denna grupp får samla material från våran gård och ta in för att undersöka utan vantar eftersom kylan inte tillåter barnen att vara utan handskar.*

Vid några tillfällen har hela avdelningen promenerat i skogen men pedagoger ser att höstens inskolade barn inte är redo för Stora skogen då de blir otrygga, vill bli burna (November, 2018). *Utmaningen till nästa gång att vara medveten om tidigare händelser, backa tillbaka och vistas mer i Lilla Silverskattenskogen tills hela gruppen är trygg.*

Björnen

Enhetens mål:

Verksamheten stödjer barnen till att utveckla sin förmåga att urskilja, utforska, dokumentera, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap.

Strävansmålskriterier:

Pedagogerna med vårt förhållningssätt har inspirerat barnen att vara intresserade och kan ställa frågor om och vill samtala om naturvetenskap.

Förmågor som målet bidrar till att utveckla:

Väcka nyfikenheten till att upptäcka nya saker. Vad är det som händer och varför blir det så. Att barnen själva får möjligheten att få pröva och upptäcka nya saker och dra egna slutsatser till vad som händer.

Forskning som stödjer målet:

<https://forskoleforum.se/artiklar/naturvetenskap-vardagshandelser-eller-experimentlador>

Under hösten:

Pedagogerna ser att det finns ett intresse hos barnen att använda teknik, men dem vet inte riktigt hur de ska använda den. Vår uppgift som pedagoger är att få fram den och introducera tekniken för barnen. Experiment är ett nytt ord för många barn, så vad är ett experiment? – Man testar olika saker (Tror barnen).

Aktiviteter:

Plusplus stora och små
Straws
Magneter
Bluebot

Förväntad effekt:

Väcka en nyfikenhet hos barnen och intresse för teknik. Att få en kunskap om programmering, där pedagoger och barn får utforska nya saker tillsammans inom teknik och naturvetenskap.

Nulägesfråga och Analysfråga till barnen:

Vad är en bluebot?
Programmering?
Hur fungerar magneter? Vad är magnetiskt?
Konstruktion? Hur kan barnen bygga med plusplus / straws?

Analys av projektet:

Barnen har verkligen varit intresserade av teknik. Barnen har tillsammans utforskat massor med nya saker. Inom teknikens värld har förskolan jobbat med blueboten och programmering. Barnen visste väldigt lite om det, men pedagogerna såg att intresset inte var så stort. Den har använts på samlingar där barnen har gjort programmeringar och flyttat på ”nyckelpigan” för att hitta sånger till samlingen eller hittat sin bokstav på mattan. Det har varit klurigt och barnen har verkligen fått tänka, och använda matematik, tränat lägesord och höger och vänster under våra samlingar med blueboten. Magneter har verkligen fångat många av våra barn, de har bygg och testat var kan en magnet fastna. Barnen har hittat dem på element, torkskåp och klädhängare. Plusplus fortsätter barnen att utforska efter att en pedagog introducerade hur man kunde bygga snurror (beyblades) av plusplus. Tillsammans har pedagoger och barn testat om det gick att bygga stora snurror med stora plusplus. Tillsammans med en pedagog har barnen provat sig fram att bygga höga torn och hus med hjälp av straws. Från husbygge till att barnen bygger paraplyer och blombuketter av strawsen.

Förskolan skall ge varje barn förutsättningar att utveckla förmåga att urskilja teknik i vardagen och utforska hur enkel teknik fungerar

Ugglan

Enhetens mål:

Ugglan strävar efter att barnen får möjlighet att utforska enkel teknik i vardagen genom barnens perspektiv, förutsättningar och intressen.

Strävansmålkriterier:

Pedagoger vill genom miljön inne på avdelningen inspirerar till utforskande genom olika tekniktavlor där enkel teknik kan utforskas på barnens nivå. Avdelningen strävar efter att genom leken upptäcka fenomen som barnen visar. När gruppen provar och visar ett intresse för samband och enkel teknik.

Förmågor som målet bidrar till att utveckla:

Barnens nyfikenhet, förmågan att fascineras över ett fenomen och att reflektera över fenomenet genom att utforska med kroppen.

Forskning som stödjer målet:

Att begripa genom att gripa... <https://forskolan.se/allt-ar-inte-teknik-men-mycket/>

Under våren:

Genom att observera barnens fria lek såg pedagogerna att två projekt utspelade sig. Magnetism och Hjulet (Cirkelns form). Utifrån dessa områden har gruppen jobbat med att utforska med sina sinnen och med kroppen.

Dokumentation Projektarbete se två bifogade dokument nedan (daterade).

Aktiviteter:

Leka med ballonger – statisk elektricitet. Mjuka bollar, stora studsbollar. Massage med ”taggbollar”. Ballongraketen, ballonger som svävar i luften med dammsugaren. Magnetflaska med lurviga maskar. Magnetpinne och kylskåpsmagneter på olika material.

Förväntad effekt:

Den förväntade effekten för hela gruppen är att väcka nyfikenhet och att barnen skall vilja delta i de aktiviteter som erbjuds. Strävar efter att barnen ska väcka sin förundran över fenomen som de ser i vardagen, fenomen som de möts av och som skapar frågor. En annan förväntan är att barnen börjar reflektera med varandra, i stunden, vid ett senare tillfälle eller med vårdnadshavare.

Nulägesfråga och Analysfråga till barnen:

Genom observationer fastställde pedagogerna var/vad barnens intresse låg. Det allmänna intresset i barngruppen innan avdelningen började med Teknikmålet var ett intresse av hjul, snurrande föremål, rullande leksaker i rutschkanan mm.

Genom observationer fastställer pedagogerna att intresset för aktiviteter har varit glädjefyllda och barnen utstrålar nyfikenhet, intresse för Teknikmomenten. Delar av gruppen som är nyinskolade har inte lika stort intresse som av förklarliga skäl jobbar med trygga punkter och trygga miljöer.

Teknikmålet har gruppen inte jobbat med lika mycket som Naturmålet på hösten och Språket och Babblarna vid årsskiftet. Det har funnits svårigheter att göra jämförelsen, före och efter.

Analys:

Månadsreflektion: Anpassat innemiljön efter varje målområde. Planerade aktiviteter utifrån målområde. Svårt att hitta magneter som är anpassat till barngrupp. Pedagoger måste vara aktiva med att ta fram Teknikmaterial och nyttja tillfällena då barngruppen är inne. Till nästa termin bör gruppen delas mer aktiv efter ålder för att nå flera barn. Genom att pedagogerna låtit hela gruppen vara med vid varje tillfälle så de det lätt till att inte alla barn varit intresserade, några har sökt sig till annat. Pedagogerna har medvetet låtit de barn som vill gå iväg göra det för att ta del av gruppaktiviteten på sidan om. Barnen har sett och deltagit av aktiviteten men ej aktivt. Kan pedagogerna fånga barnen i aktiviteten på något annat sätt? Att dela gruppen medvetet så alla barn har chans att delta aktivt. Det har varit trångt om utrymme. Upplever att många barn drar sig undan när det blir för högljutt och om pedagogerna förändrar gruppens sammansättning, blir det en mer tillåtande lärmiljö?

Pedagogerna har märkt att de barn som inte aktivt deltagit i aktiviteter så har barnen ändå tagit till sig av innehållet. Det ser pedagogerna genom att dessa barn ändå använder sig av materialet så som det är presenterat.

På den tidiga hösten upplever pedagoger att de äldre barnen skulle med fördel kunna indelas med de yngsta Björnarna. Dels för den inskolningsperiod som inleds tar bort så mycket av den undervisningstid som pedagoger upplever att de äldre barnen på Ugglan går miste om men även att den gruppen tidigare har gått på Ugglan tillsammans vilket stärker relationerna och den demokratiska tillhörigheten i gruppen. Förslag att till ht-2019 dela hela barngruppen i tre grupper. Yngre Ugglor, äldre Ugglor/yngre Björnar, äldre Björnar så att alla månader från hösten har undervisning i fokus.

Svårt att definiera teknik för Ugglan. Pedagogerna började med tekniktavlor men upptäckte ett väldigt svagt intresse. Tekniktavlan blev för hård, ej rörlig, ointressant. Aktiviteter med tydligt fokus på

undervisning gav mer intresse och pedagogerna upplevde att barnen fascinerades på ett annat sätt när pedagoger tar in nytt material som inte finns i miljön sedan tidigare.

Genom att det sitter upp pedagogisk dokumentation av de aktiviteter som genomförts har barnen reflekterat genom att peka, prata, skratta, härma och återgett händelserna för varandra. Vid nästa arbete bör ett mer aktivt jobb med bilder, dokumentationer finnas i barnens miljö. Fokus att hitta en bra dokumentations display och kartlägga när pedagoger kan jobba med bilder dvs, skriva ut, laminera mm. Nya bilder varje vecka för att skapa levande reflektionsmiljöer hos barnen.

Vad behöver pedagogerna för att komma vidare i arbetet? Vad saknas? Att följa en lärprocess hos små barn är inte lätt. För långdragna moment försvårar att följa barnens tankar. Till hösten ht-19 behöver varje målmoment komprimeras och även intensifieras. Miljöerna behöver ställas i ordning helt klart, med efterföljande röda tråd.

Många pusselbitar måste falla på plats för att en positiv undervisningstund. De yngre barnen är känsligare för distraktioner. Det vill säga hunger, stress, oro, sömn, känslor av saknad till föräldrar, händelser i omgivningen. De yngre barnen är tydliga, de är inte med i ett lärande om inte alla bitar är på plats.

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap.

Björnen

Enhetens strävansmål:

Verksamheten stödjer barnen till att utveckla sin förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap.

Strävansmålkriterier:

Pedagoger i verksamheten ser till att det finns en tillåtande miljö med ett rikt och varierat materialutbud. Barnen vill prova att bygga av olika material och tekniker. Öka intresset för vad barnen kan skapa av materialet. Vilken teknik behöver förskolan använda.

Förmågor som målet bidrar till att utveckla:

Ett kreativt förhållningssätt till nytt material eller för att använda sig av nya redskap. Förskolan vill att alla barn ska våga prova nytt material.

Forskning som stödjer målet:

<http://forskoleforum.se/artiklar/skapa-med-naturens-material> Skapande med hjälp av naturmaterial

Under hösten:

Förskolan ska använda rummet nere på Björnen nu och då vid skapande aktiviteter. Tillåtande miljö

där barnen använder naturmaterial och annat material som ligger nära tillhands. Barnen är intresserade av att använda material och skapa efter egen fantasi. Kottar, grenar, toarullar, glasburkar, korkar etc. kan användas obegränsat.

Det byggs gubbar, hus, presenter osv. Projektet "Vännerna i Kungaskogen" innehåller en hel del skapande hjälp av olika tekniker, material och redskap.

Nulägesfråga och Analysfråga till barnen:

Ingen intervju men barnen har fått komma med synpunkter på material att använda och vad de tycker om att göra. Det har gjorts en del observationer som ser att barnen gillar att skapa och konstruera.

Aktiviteter:

Styrda aktiviteter ex. Halloweenpyssel, julpyssel, påskpyssel osv.

Barnens inflytande över sitt skapande

Barnen skapar fritt utifrån fantasin

Använda olika material och tekniker så som måla, rita, trämaterial, plast osv.

Göra egna ritningar

Rita av kroppen

Förväntad effekt:

Intresset kvarstår bland barnen och att de blir nyfikna att måla mer/skapa mer. Inte rädda för att prova. Pedagogerna mer tillåtande att barnen använder material.

Under våren Analys:

Pedagogerna har sett att många barn har ökat sin kreativa förmåga. Om det har att göra med att vårt målrum finns tillgängligt för barnen det är osagt. Pedagogerna bör anpassa rummet ännu mer för barnen då det är svårt för dem att avgöra om vad de får använda och inte. Det har pratats om att sätta färgadelådor högst upp där barnen inte når och kan se vad det finns däri. Sedan ta ner allt material på barnens höjd som de kan använda fritt. Skapande bör ta en annan riktning och tas med ut i naturen och konstruktionen med. Barnen har fortsatt med kojbyggen och konstruerat dem på olika sätt, byggt med kaplastavar osv.

De äldre barnens fördjupade arbete utöver målområdena

Matematik:

"Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla sin förståelse för rum, form, läge och riktning och grundläggande egenskaper hos mängder, antal, ordning och talbegrepp samt för mätning, tid och förändring

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla sin förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar av egna och andras problemställningar.

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla sin förmåga att urskilja, uttrycka, undersöka och använda matematiska begrepp och samband mellan begrepp” (Lpfö 2018).

Innan pedagogerna har startat vårt projekt har pedagogerna reflekterat över vart behovet finns, hur de ska gå tillväga för att fånga barnen i deras lärprocesser och att framhäva deras intresse att arbeta kring målområdet. Pedagogerna har kortfattat reflekterat kring projektet. (se bilaga).

”Matte på burk” är en arbetsmetod för förskolan och grundaren för den är Annika Thisner (2007). Hon menar att ögonen på barnen lyser när de får öppna locket på en fin burk och därav blev nyfikenheten utgångspunkten då hon skulle planera gemensamma mattelektioner för barn på olika utvecklingsnivåer. Idéen att utforma roliga matteburkar föddes som skulle ge chansen att bekanta sig med matematikens grunder på ett lekfullt sätt. Det tycker även pedagogerna på Silverskattens förskola att det är viktigt att inläring ska vara roligt.

Pedagogerna har följt boken som den är upplagd och förutom det även lagt till områden och tankar som barnen har haft under projektets gång. Barnen och pedagoger har öppnat en till två burkar i veckan beroende på hur omfattande en burk är. Barnen har tillsammans diskuterat burkens innehåll och pedagogerna har lagt till matematiska begrepp så att barnen ska bli bekanta med orden.

Förmågor som målet bidrar till att utveckla:

Barnen blir intresserade av att använda matematik i vardagliga situationer och får möta former, siffror och prova på att benämna dem.

Forskning som stödjer målet:

Hanna Palmér Camilla Björklund (2018) som är docent i matematikdidaktik och professor i pedagogik menar att matematikundervisningen handlar om att varje barn under sin förskoletid ska få de bästa möjligheterna att utveckla sina matematiska förmågor och färdigheter och möta matematik som är meningsfull utifrån deras perspektiv. Vidare menar forskarna att matematikundervisningen innebär att närma sig barns livsvärld, att försöka förstå hur världen gestaltar sig ur deras perspektiv och därefter försöka vidga barnens förståelse för omvärlden.

Hanna och Camilla menar också att om förskolan ser matematikundervisning i förskolan som ett arbete i riktning mot att stödja barn att se världen i ljuset av matematik innebär det att hjälpa dem att uppmärksamma matematiska dimensioner. Pedagogerna ger dem ord och uttryck som är användbara i lek och samspel och vars innebörder har en generell betydelse, men också en specifikt matematisk. Upptäcker man att vissa delar upprepas i ett mönster öppnar sig också möjligheten att förutsäga hur mönstret kommer att fortsätta, i det oändliga! Mönster känns igen i barns lek med ord, rörelselekar, skapande i bild och berättelser men också i byggande och konstruktion där inte minst symmetri kan vara ett viktigt inslag. När barn uppmärksammas på hur mönster byggs upp och kan användas bidrar det till att berika deras lek och deras möjligheter att ta del av andras lek.

<https://www.forskoletidningen.se/6-2018/i-ljuset-av-matematiken>

Eva Färjsjö (2018) menar också att för att få yngre barn att lära behöver pedagogerna ta fäste vid olika aktiviteter, aktiviteter i vilka de vet att lärande sker i en växelverkan mellan tänkande och handling. Barnet uttrycker och utforskar sina tankar i matematik genom handlingar där pedagogen finns närvarande för att ge barnet de kognitiva utmaningar de behöver för fortsatt lärande och utveckling. För att utvecklas matematiskt krävs en aktiv, skapande process i vilken barnet, pedagogen och i vissa fall miljön samspelar med varandra.

<https://forskoleforum.se/artiklar/hur-kan-motet-med-matematik-ga-till>

Nulägesfråga och Analysfråga till barnen:

Vad är matematik? – Man måste kunna träna... - räkna i kurragömma.

Varför ska man kunna räkna? – Man ska lära sig innan man börjar skolan... - Man ska kunna... Annars vet man inte vad det kostar... - Behöver veta om man handlar och stoppat mat i ugnen och då måste man veta då maten är klar (klockan).

Aktiviteter:

Burkarnas innehåll:

0= *ingenting*. Barnen räknade ner och gjorde raketerna. Barnen gjorde en raket med former och tränade former som cirkel, kvadrat, rektangel, triangel, oval, hexagon och pentagon.

1= *Klocka*. Barnen tillverkade en klocka. Hur lång är tiden?

2= *Två likadana legogubbar*. Vad har barnentvå av på kroppen? Tränade på mönster. Både att rita mönster och bygga mönster. Använde vår arbetsbok. Vad betyder par?

3= *Tre spindlar*. Hur många ben har en spindel? Hur många ben har du? Barnen illustrerade djur med olika många ben. Bilden hängdes upp på de äldre barnens samling och barnen diskuterade hur det kan komma sig att det finns djur som har olika många ben.

4= *Fyra par byxor*. Byxorna sorterades i storleksordning. Störst minst. Längst ben till kortast ben. Pratade om priser och en affär växte fram på förskolan. Barnen pratade om vad som var dyrt och billigt och varför det är bra att veta vad saker kostar.

5= *Fem fina kulor*. Här beskrevs de olika kulorna. Vad har kulorna för form? Benämningen på kula dvs. klot växte fram. Barnen letade reda på runda saker på förskolan. Barnen testade rulla de olika kulorna och såg vilken som rullade längst och vilken som rullade kortast. Pratade om femkamraterna. Vad har barnen fem som är likadant på kroppen? Dessa kulor sorterades i storleksordning.

6= *Tärningar*. Vilken form har en tärning? Ordet kub växte fram. Hur många sidor har en kub? Påminner en sida av kuben någon form som finns? Här kopplade barnen ihop antalet prickar med en siffra. Barn och pedagoger pratade om dubbelt och hälften och spelade spel.

7= *Veckan alla dagar*. Barnen räknade veckodagarna. Vilken dag tycker barnen är bäst? Pedagogerna gör ett födelsediagram om när barnen fyller år. Hur många månader är ett år? Hur många veckor är ett år?

8= *Åtta par bilder av skor*. Barnen parade ihop de skor som hörde ihop. De placerades i storleksordning. Minst till störst. Barnens egna skor ställdes i ordning minst – störst. Barnen räknade alla skor som blev sexton till att det blev åtta par. Barnen blev avritade och barn och pedagoger pratade om hur långa de är. De har fått rita detaljer som ögon, hår, kläder osv. Denna illustration hängdes upp på förskolans vägg. Vad använder barnen när vi mäter hur lång man är? Barnen använde tumstock för att se hur långa de är och att det är okej att man är alla olika långa och korta.

9= *Nio tårtljus*. Barnen räknar ljusen och pratar om olika åldrar. De sorteras i högar med lika många i varje hög. Barnen pratar om när de fyller år och hur gamla de blir. Barnen blir bjudna på ett kalas med en tårta i form av en cirkel. Barnen fikar tillsammans.

10= *Tio små fjädrar*. Barnen räknar och sorterar fjädrar. Pratar om vad som är lätt och vad som är tungt. Fjädrarna beskrevs för varandra och pedagogerna pratade om tiokamraterna.

Avslutning= Repetition om de olika burkarnas innehåll. Barnen såg en PowerPoint som visade de olika burkarnas innehåll och vad de arbetat med. Barnen sammanfattade projektet och pedagogerna kunde se vad barnen har tagit upp under arbetets gång. Ett komplement till burkarna har varit arbetsböckerna och att samlingarna har innehållit veckans burk och dess tema. Barnen har sett filmsnuttar som har berört arbetsområdena. Barnen lär sig genom lek och med alla sinnen. Att titta, lyssna, känna och smaka gör lärandet roligt, vilket betyder att kunskapen sitter bättre (Thisner 2007).

Analys av matematikprojektet:

Före projektet startade har pedagogerna sett att barnen har intresserat sig av att mäta sig, berätta om när någon fyller år. Är man längst när man är äldst? Pedagogerna har också sett då de spelat spel att några barn kopplar ihop antalet prickar med hur mycket de betyder och hur siffran ser ut och några har lite svårare att se hur många prickar det är. Barnen har berättat vad de kan om matematik. Själva ordet är barnen inte bekanta med men ju längre projektet har pågått desto mer kan barnen sätta ord på det samtalen handlar om som exempelvis: former, antal, storleksordning störst - minst, lätt – tungt osv. Många samtal kommer spontant vid luncherna och i barnens lek. En affär har växt fram nere på avdelningen Björnen och resonemanget bland barnen om vad saker kostar. De yngre barnen har också arbetat med matematik, deltagit i samtal och haft matematiska inslag i samlingarna.

Projektet har gjort att måluppfyllelsen för strävansmålet matematik har gett resultat. Pedagogerna behöver också använda sig av matematiska begrepp i vardagen då de exempelvis delar frukt eller pratar om former, antal etc. Förskolan kommer att fortsätta att arbeta med svenska då pedagogerna ser att många barn blivit intresserade av att skriva och leka med ord. "Ord på burk" kommer att börja efter påsklovet.

Svenska:

"Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla intresse för bilder och texter i olika medier, såväl digitala som andra, samt sin förmåga att använda sig av, tolka ifrågasätta och samtala om dessa.

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften,

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och hur de används för att förmedla budskap” (Lpfö 2018).

”Ord på burk” ska inspirera barnen till att leka med ord. Pedagogerna har reflekterat kring projektet (se bilaga).

Pedagogerna har delvis följt boken som den är upplagd och förutom det även lagt till områden och tankar som barnen har haft under projektets gång.

Förmågor som målet bidrar till att utveckla:

Barnen blir intresserade av att använda det svenska språket och föra resonemang mellan varandra. Våga tala i grupp och bli mer intresserade av det svenska språket.

Forskning som stödjer målet:

Materialet ”Ord på burk” har tagits fram av Annika Thisner och utbildningsradion. Hon menar att de flesta barnen tycker det är roligt att leka med språket på olika sätt, till exempel att säga ramsor, gissa gåtor och hitta på rim. Genom att ta vara på denna spontana lust menar Thisner (2010) kan pedagogerna som arbetar i förskolan låta barnen utveckla sina talanger och vägleda dem mot en ökad språklig medvetenhet. Ord är ju alltid tillgängliga och dessutom gratis. Upplägget i arbetsmaterialet innehåller dessa delar: Sortera och kategorisera, Berättande, öva ordlängd, rim, lyssna på första ljudet i orden, lyssna efter sista ljudet i orden, para ihop figur med rätt ordkort, minnesträning.

Thisner (2010) menar att ett av de viktigaste målen i förskolan är att stimulera barnens språkförmåga och att ge alla barn en god grund till läs- och skrivinläringen. Hon säger även att det gäller att tänka på varje individ och att anpassa övningarna efter varje barns förmåga.

Maria Löfstedt (språkforskare 2015) menar att litteraturläsning är den avgörande faktorn för tidig läs- och skrivinläring. Förskolan i stadsdelen Västra Hisingen i Göteborg vill att alla barn ska ha uppnått tillräckligt god svenska för att klara sin skolstart och nu satsar man stort på litteratur och högläsning.

<https://forskoledforum.se/artiklar/hoglasning-ger-manga-ord-medveten-litteraturlasning-och-med-barn>

Löfstedt (2015) menar vidare i sin artikel att tidiga erfarenheter av textmöten har en avgörande betydelse för att barn ska utveckla strategier för läsning. Får barnen en relation till läsning kommer de troligen att behålla och vidareutveckla denna livet ut, säger Anne-Lie Sand, förskolechef i stadsdelen.

Skolinspektionen betonar att förskolans mål att utveckla barns språk också innebär att ge dem möjlighet att lyssna till högläsning, enskilt såväl som i grupp. Det är en början till läsprocessen.

Nulägesfråga och Analysfråga till barnen:

Vad kan ni för bokstäver? Varför behöver man kunna skriva?
Frågorna ställs i helgrupp.

Aktiviteter:

Arbetsmaterialet ”Ord på burk”. Använder appen Puppet Pals i lärplattan där barnen får prova tillverka sina egna sagor. Barnen får möjligheten till eget inflytande att delge varandra tankar om olika figurerna under projektets gång. Alla barnen ska få möjligheten att få uttrycka sig.

Analys av svenska projektet:

Pedagogerna har sett ett intresse av det skrivna språket. Det har skrivits ”kärlekbrev” till varandra. Barnen vill själva skriva Alla hjärtans dagskort till de dem känner. De har intresserat sig för att skriva varandras namn. Barnen har visat ett intresse för att läsa böcker.

Projektet har gjort att måluppfyllelsen för strävansmålet svenska har gett bra med resultat. Barnen vill uttrycka sig i skrift och att tala inför andra har växt. Svenska projektet har inte upptagit lika mycket tid som matematikprojektet. Det kan ha att göra med att tiden varit knapp och att maj månad innehåller många övriga aktiviteter som ska hinnas med som exempelvis besöka skolan, förskolans dag, baklängesdagen, sommaravslutning och vårspring. Till kommande verksamhetsår bör de äldre barnens upplägg enbart räcka till i början av maj för att få ett mer kvalitativt arbete i gruppen.

Barns delaktighet och inflytande

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla intresse för och förmåga att uttrycka tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation

Enhetens mål:

Verksamheten stödjer barnen att utveckla sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation.

Strävansmålskriterier:

Personalen har gett barnen möjlighet att påverka sin situation och uttrycka sina tankar och åsikter i vardagen.

Förmågor som målet bidrar till att utveckla:

Barnen ska bli medvetna om sin roll i förskolan. Att barnens tankar och åsikter är viktiga på förskolan. Hur barn själva kan påverka sina dagar på förskolan och sin situation.

Forskning som stödjer målet:

<file:///C:/Users/perso/Downloads/Barns%20rättigheter%20inflytande%20och%20delaktighet.pdf>

”Barns rättigheter, inflytande och delaktighet” – Helena Yourston, Gunilla Eriksson Bergström (Förskoleforum)

Aktiviteter:

Val av lek och aktivitet utomhus och inomhus. Vid daglig lunchbuffé får barnen möjlighet att välja mängden mat. Vid samlingarna får barnen möjlighet att välja sånger. Barnen bestämmer vilken riktning projektet ska leda till.

Förväntad effekt:

Att barnen känner sig stärkt till att pedagogerna lyssnar på barnens tankar och funderingar och införlivar dem i verksamheten. Barnen kan påverka förskolans innehåll och att de ska få behålla sin lust till att lära till dess att de börjar i skolan. När något inte känns bra ska barnen känna att de kan berätta det för oss pedagoger. En trygg relation mellan barn-barn, vuxen-barn, barn-vuxen.

Analys:

Barnen har under året fått möjlighet att bestämma över sin situation. Målet är uppnått till stor del men pedagogerna kommer att arbeta med det under kommande år. Det är viktigt att barnen får möjligheten att höras och önska. Detta målområde har gått från en ganska styrd till att barnen själva bestämmer riktning vilket kommer visa sig under kommande verksamhetsår. När bör personalen stanna upp och funder på det barnen säger? Det gäller att inte forcera fram hur barnen tänker och vill göra utan att verkligen reflektera hur verksamheten kan införliva deras tankar både i miljön och bland oss pedagoger.

Förskola och hem

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen.

Riktlinjer Förskollärare ska ansvara för att

- utvecklingssamtalets innehåll, utformning och genomförande överensstämmer med de nationella målen, och
- vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga i utvärderingen av utbildningen.

Arbetslaget ska

- ta ansvar för att utveckla en tillitsfull relation mellan förskolan och hemmen,
- vara tydliga i fråga om mål och innehåll i utbildningen för att skapa förutsättningar för barns och vårdnadshavares möjligheter till inflytande,
- föra fortlöpande samtal med barns vårdnadshavare om barnets trivsel, utveckling och lärande samt genomföra utvecklingssamtal, och
- hålla sig informerade om barns personliga omständigheter med respekt för barnens integritet.

Analys:

Detta har uppnåtts i god utsträckning genom: Daglig kontakt, utvecklingssamtal, föräldramöten, veckobrev, informationsbrev, föräldraråd, anonyma enkäter. Liten förskola vilket gör att mötet mellan vårdnadshavarna och pedagogerna blir ett kort led. Är det något som hänt eller om de har synpunkter kan de direkt vända sig till oss så hjälps vi åt.

Diskrimineringsgrunderna

Diskrimineringsgrund enligt diskrimineringslagen	Risk och/eller hinder (inkl. trakasserier och sexuella trakasserier)	Bedömning av risk	Analys av orsak till risk - hinder	Förebyggande åtgärder	Följa upp/utvärder
Kön: Pojke/flicka	Personalen är medvetna om att det finns viss risk att det sker.	x	Om barnen diskriminerar varandra. Normbrytande förhållningssätt hos oss pedagoger och i vår miljö. Hur låter det i hemmet och i förskolan? Det kan handla om olika yrken som ex: Tjejer kan inte bli polis? Tjejer kan inte skjuta älg?	Pedagogerna arbetar förebyggande. Pedagoger tar upp under våra PK om vi ser att problemen kvarstår. Förskolan ser film om olika yrken med barnen. Pratar mycket om vårdnadshavares yrken. Tar fram kläder så barnen kan välja fritt bland olika yrken.	Systematisk uppföljning under läsåret 18/19 Juni 24/6 2019
Könsöverskridande identitet eller uttryck: Att någon inte identifierar sig som flicka eller pojke eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.	Personalen är medvetna om att det finns viss risk att det sker.	x	Pedagogers förhållningssätt gentemot barnet. Material och miljö på förskolan vad utsänder det för möjligheter till lek.	Pedagogerna ser film om hur små barn kan ha könsöverskridande identitet och uttryck för att få mer lärdom och sätta sig in i sådana situationer. Tillåtande miljö på förskolan att få vara den individ man ger sig uttryck för att vara.	Systematisk uppföljning under läsåret 18/19 Juni 24/6 2019
Etnisk tillhörighet: Nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.	Personalen är medvetna om att det finns viss risk att det sker.	x	Personalen behöver reflektera över de nationella minoritetsspråken och barn med annat modersmål. Risk är att barnen/vårdnadshavaren kan göra sin röst hörd. Risk är att barnen inte får	Pedagogerna arbetar kontinuerligt att acceptera olikheter på förskolor. På förskolorna har vi inte många med annan nationellt eller etnisk eller liknande förhållande.	Systematisk uppföljning under läsåret 18/19 Juni 24/6 2019

			visa sin identitet och ge uttryck för den.	Pedagogerna tar stöd och hjälp av litteraturer, läroplanen och material som belyser olikheter.	
Religion eller annan trosuppfattning: Har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism	Personalen är medvetna om att det finns viss risk att det sker.	x	Personalen behöver reflektera över uppdraget i förskolan kontra religion och trosuppfattning över uppdrag.	Pedagogerna tar stöd och hjälp av litteraturer, läroplanen och material som belyser olikheter.	Systematisk uppföljning under läsåret 18/19 Juni 24/6 2019
Funktionsnedsättning: Varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.	Personalen har hög kompetens och erfarenhet.	x	Personalen behöver kontinuerligt fylla på med material, reflektera över sitt arbetssätt, forskning och litteratur.	Personalen behöver kontinuerligt fylla på med material, reflektera över sitt arbetssätt, forskning och litteratur. Ta reda på kunskaper beroende på den barngrupp vi har.	Systematisk uppföljning under läsåret 18/19 Juni 24/6 2019
Sexuell läggning: Homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.	Personalen är medvetna om att det finns viss risk att det sker.	x	Personalen behöver tillägna sig kunskaper över om det skulle uppstå sådana situationer.	Personalen läser böcker som handlar om sexuell läggning för barnen "Sagolikt bokförlag. ex. Kalle är lucia, junior börjar förskolan". Pratar om olikheter.	Systematisk uppföljning under läsåret 18/19 Juni 24/6 2019
Ålder: Omfattar alla, unga som gamla. Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till	Personalen är medvetna om att det finns viss risk att det sker.	x	Personalen behöver reflektera och samtals kontinuerligt över åldersindelningar.	Pedagogerna behöver diskutera hur gruppernas fördelas. En tanke över exempelvis förflyttning mellan avdelningarna ska göras med en	Systematisk uppföljning under läsåret 18/19 Juni 24/6 2019

exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.				risk- och konsekvensanalys för att säkerställa att diskrimineringsgrunden ålder inte diskrimineras.	
--	--	--	--	---	--

Utvärdering juni 2019:

Arbetet med diskrimineringsgrunderna har gett resultat under året. Genom aktiviteter och diskussionsforum med barnen har vi pratat om att både tjejer och killar kan utföra saker. Tjejer kan också vara polis och killar kan också arbeta som frisör osv. Alla barn får vara dem de är och tillåts att uttrycka sig på sitt sätt. Pedagogerna har också fått tänka till hur vi tilltalar, frågar och vad vi lägger fokus på hos barnen. Det är lätt att säga "vilken fin klänning du har" (flicka) eller "vilken cool tröja du har idag" (pojke). Det gäller att i stället se individen bakom det yttre och vara nyfiken på denna.

Det gäller samma då det gäller etnisk tillhörighet. Barngruppen ser olika ut och det är okej. Andra pratar andra språk, kommer från andra länder eller har annan hudfärg men är accepterad för den de är.

Funktionsnedsättning kan te sig på olika sätt. Det finns pedagog som har hörselnedsättning exempelvis. Personalen har fått tänka till att verksamheten ska passa alla barnen och vuxna och deras förmågor. Hur skulle vi anpassa miljön om vi hade haft en funktionshindrad i rullstol exempelvis? Är framkomligheten nog?

Sexuell läggning har det också pratats om genom barnböcker och annat. Pedagogerna hur förhåller vi oss till denna diskrimineringsgrund? Viktigt att reflektera över sitt arbetssätt med barnen. Bra samtal med barn om att man kan ha två mammor eller två pappor osv.

Ålder: Denna diskrimineringsgrupp är alltid i beaktning då vi har delat grupperna som vi gjort. Reflektioner om hur vi ska tillväga för barnets bästa i fokus. Viktigt i hur vi tänker och funderar kring frågorna.

Dessa diskrimineringsgrunder är viktigt att reflektera kring så inga barn eller vuxna far illa.